

Nr 5

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

Jakobsgatan 14, Stockholm - Tel. 21 36 06 - Postgiro 48 70

Redaktör och ansvarig utgivare: A. Ekberg

1951

33 ARG.

Bo Hammarskjöld

60 år

Den 3 juni 1951 fyller Riksförbundets ordförande landshövding Bo Hammarskjöld 60 år.

Hammarskjöld inträdde år 1937 i förbundets styrelse och har alltsedan 1939 varit förbundets ordförande och därvid jämväl fungerat såsom ordförande i centralstyrelsens verkställande utskott.

Dessa enkla data säga i och för sig icke så mycket, men den som under hela denna tid varit i tillfälle att följa förbundets arbete kan vittna om vad Hammarskjöld betytt för förbundet under dessa år. Det är ganska mycket som därvid har hänt inom förbundet och man vågar säga, att i allt vad som hänt och till och med i allt vad som kunnat hända men inte hänt har Hammarskjöld på ett eller annat sätt tagit del.

Under 1940-talet har det släckande brandförsvaret utvecklats runt om i vårt land på ett sätt, som är synnerligen glädjande. Det är särskilt två händelser, som därvid haft den största betydelsen: inrättande av statens brandskola år 1941 och tillkomsten av ny brandlag år 1944. Utvecklingen avspeglas i det växande antalet till förbundet anslutna brandkårer: år 1939 var siffran 1.207, år 1950 hade den stigit till 2.319. Den nya brandlagen, som gjorde brandförsvaret till en obligatorisk kommunal angelägenhet, var naturligtvis den avgörande orsaken till brandväsendets rationalisering, men för de nya bestämmelsernas lugna genomförande krävdes många goda krafter. Den stimulans, som förbundet under sin ordförandes ledning förstod att på olika sätt meddela, när det gällde att ordna släckningsväsendet efter de nya linjerna, var av stor betydelse. Förbundet fick under sin verksamhet kontakt med skilda frågor, som rörde den nya organisationen, frågor icke alltid så enkla och ofta ganska ömtåliga, och därvid voro ordförandens kloka och välvisa råd av mycket stort värde.

De många krigsåren satte självklart sin prägel jämväl på förbundets verksamhet och ordförandens arbetsuppgifter voro särskilt krävande under denna tid, på samma gång som hans krafter ju togos i anspråk för mycket landsviktiga uppdrag. Det låg utan tvivel i linje med Hammarskjölds vittomfattande intressen, då han med själ och hjärta lämnade sin värdefulla medverkan till ordnande av brandkårshjälpen till Finland 1939/40 och till den betydelsefulla organisation, som hade till syfte att vid krigets upphörande bringa brandkårshjälp åt Danmark och Norge, en organisation, som stod färdig och beredd men som lyckligtvis aldrig behövde träda i funktion.

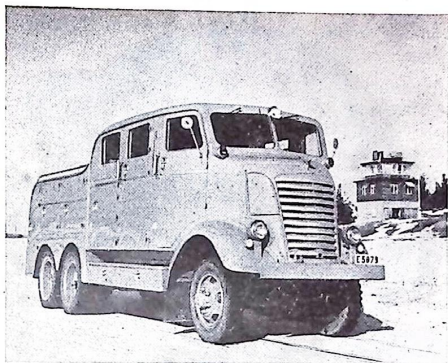
Efter ett mycket omfattande arbete, där Hammarskjölds juridiska kunnande och förmåga att medla mellan olika intressen var av oskattbart värde, antogs vid förbundsmötet i Visby år 1949 nya stadgar. Nämnas må också att samma år tillkommo nya bestämmelser för förbundets utmärkelsetecken, varav förtjänstmedaljen i guld eller silver gillades och stadfästes av H. M. Konungen. Det var en naturlig och spontant hyllning, när förbundet åt sin ordförande vid förbundsmötet i Östersund år 1950 överlämnade den första guldmedaljen, som jämväl blev den sista med gamle Kung Gustafs bild.

Det är ingen av Riksförbundets medlemmar som begär votering, när jag nu å allas vägnar bringar vår avhållne ordförande en vördsam och varm hyllning. Alla äro vi ense om att han är just en sådan ordförande som vi vilja ha, en ordförande som förstår att hålla förbundet samman och att med beprövad skicklighet leda dess öden. Kloket och vederhäftighet karakterisera honom. Vi se upp till vår ordförande med respekt och med tacksamhet för allt arbete han nedlagt å förbundet, för all den möda han trots sina mångahanda allmänna värv kunnat och velat ägna förbundet.

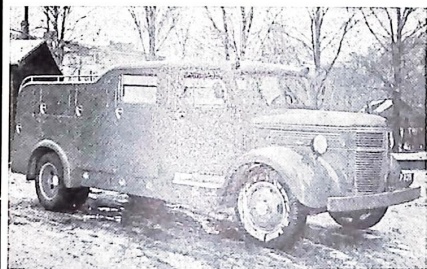
A. E. RODHE.

HALDS BRANDBILAR

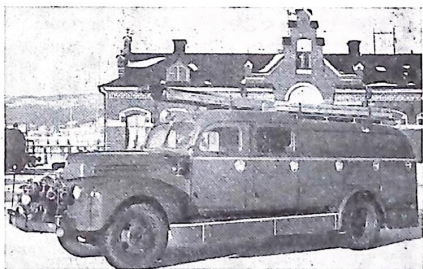
levererade bl. a. till

Kraschbil SAAB, Linköping

Vargön

Örnsköldsvik

Under byggnad bl. a.: Ämål, Säffle, Stället.

Vi bygger och utrustar alla erforderliga typer av brandbilar.
Som auktoriserad återförsäljare av *Albin Motor:s tillverkningar* levererar vi
Albinbrandbils-pumpar för front- eller aktermontering

Införda kostnadsförslag

D. HALD & Co AB

SKEPPSBRON 36, STOCKHOLM
TEL. 23 29 60 (VÄXEL)

Avdelningskontor i:

NORRKÖPING - GÖTEBORG - MALMÖ - GAVLE - HÄRNÖSAND - KARLSTAD

REDDAWAY

brandslangar

-i kamp mot elden världen runt

Invändigt gummerade brandslangar röna en för varje år allt större efterfrågan. Decenniers rika erfarenhet ligger bakom vår tillverkning av denna specialitet. Fråga efter våra

diagonalvävda & gummerade linnelangar

vilka fylla de största anspråk på slitstyrka och hållfasthet mot tryck.

REDDAWAY'S produktion av brandslangar enbart under krigsåren överskred

17.000.000 meter

F. REDDAWAY & Co., LIMITED
MANCHESTER — LONDON

Filial för Sverige

Aktiebolaget

F. REDDAWAY & Co.

Stockholm

Birger Jarls gatan 23

tel. 10 26 67, 21 35 03, telegr.: Reddaway

Behandling av gasbehållare vid eldsvådor

Av ingenjör Bo S. Knutson-Ek, A. G. A.

I det moderna samhället användes gaser av de mest skilda slag. De komma till användning i fabriker och verkstäder, i sjukhusen, ja till och med i hemmen. Vad som intresserar i detta sammanhang är ju hur dessa gaser och de behållare, i vilka de förvaras, bete sig vid en eldsvåda och vad man lämpligen bör iakttaga för att undvika olyckor. Det torde också vara av intresse att veta om behållarna kan vara orsak till att eldsvåda uppkommer.

Om en gasbehållare behandlas på rätt sätt och inte utsätts för alltför stark upphettning är den ett fullständigt ofarligt föremål. Men komprimerade gaser förekomma inte bara i behållare utan också i acetylenasverk och rörledningar.

Mycket av den rädsla, som man hyser gentemot komprimerade gaser har tillkommit som följd av olämplig armatur eller felaktigt handhavande av desamma. Jag kommer därför att i korthet beröra de tillfällen när något av de nämnda skälen försakat eldsvåda, varvid jag huvudsakligen behandlar acetylen och syrgas, eftersom de äro de vanligast förekommande gaserna och dessutom kan tjäna som typexempel för andra gaser.

Behållartyper.

Låt oss då börja med att se på de olika behållartyperna.

De ljusa (röda) behållarna till vänster på bilden äro avsedda för acetylen och de svarta till höger för syrgas. Som framgår av bilden äro alla behållarna försedda med etiketter. Av dessa skall framgå vilken gas, som förvaras i behållaren jämte kortfattade anvisningar beträffande behållarens användning och skötsel, samt de åtgärder, som skall vidtagas i händelse av brand. Behållarnas beteckningar äro från vänster: AF-40, -30, -20, AK-50, -25, -15, -5, -2, OK-40, -20, -10, OL-8, -5. Av nedanstående tabell framgår de olika behållarnas gasinnehåll, vikt och arbetstryck etc.

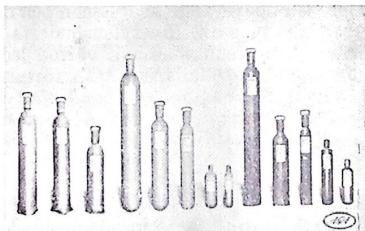

Fig. 1. Gasbehållare.

Knappar, Möss- och Medlemsmärken

för Svenska Brandkärernas Riksförbund

C. C. Sporrong & Co.

Kungsgatan 17, Stockholm 7

Telefon 22 56 60

Acetylenackumulatörer.

Typ	AF-40	AF-30	AF-20	AK-50	AK-25	AK-15	AK-5	AK-2
Dissousgasinnehåll ... kg*)	6,1	4,6	3,1	8,4	4,2	2,5	0,8	0,3
Vikt med gasfyllning.. kg*)	79	62	45	107	56	37	10	4,5
Längd	1350	1320	980	1810	1260	1160	490	490
Diameter	232**)	205**)	205**)	232	205	163	145	92
Arbetstryck:	15 kg/cm ²							
Provtryck:	75							
Sprängtryck:	225—275							

*) medeltal.
**) exkl. fotring.

Syrgasbehållare.

Typ	OK-40	OK-20	OK-10	OL-8	OL-5
Syrgasinnehåll	m ³	6,0	3,0	1,5	1,2
Vikt med gasfyllning	kg*)	84	49	26	15,8
Längd	mm	1780	1050	1060	758
Diameter	mm	204*)	204*)	140*)	140
Arbetstryck:	150 kg/cm ²				
Provtryck:	225				
Sprängtryck:	450—600				

*) medeltal.

Acetylen.

Den acetylen, som man köper på behållare, är omsorgsfullt renad och torkad innan den omsimeras på behållaren. Man kan emellertid inte, som sker med andra gaser, utan vidare komprimera acetylen till högt tryck och fylla den direkt i behållare. Det förhåller sig ju så, att acetylen under vissa omständigheter redan vid ett par atmosfärers övertryck kan bringas att sönderfalla. Man förvarar därför acetylen i särskilda behållare, s. k. acetylenackumulatörer.

En sådan akumulator är fylld med en fast keramisk massa, som har en porositet av c:a 80 %. Denna s. k. AGA-massa har dessutom fått uppsuga en viss mängd aceton, som besitter förmågan att kunna lösa så stora mängder acetylen, att den vid maximalt fyllnadstryck, 15 kg/cm², innehåller en acetylenmängd, som skulle motsvara ett 10 gånger så högt tryck i akumulatorn, om acetylenen ej vore löst i aceton. Acetylenen befinner sig i akumulatorn under sådana förhållanden, att de "explosiva" egenskaperna eliminerats. Man har på detta sätt fått en *acetylenbehållare, som under normala förhållanden kan anses vara fullständigt riskfri.*

Acetylsönderfall.

För att ett acetylsönderfall skall uppkomma i en akumulator fordras att det antingen förorsakas av uppvärmning utifrån eller av att t. ex. bakeld i en svets- eller skärbrännare tillåtes fortplanta sig

in i behållaren. Vid ett sådant sönderfall uppvärmas den del av massan, som först träffas av de varma sönderfallsprodukterna. Genom att man hindrar ny acetylen från att komma i beröring med den lokalt uppvärmda massan, kan sönderfallet ej fortsätta. Dessutom bildas vid sönderfallet vätgas, som när akumulatorventilen stängts, bildar ett skyddande skikt mellan den opåverkade acetylenen och den upphettade massan. Acetylsönderfallet upphör därför och massans värme ledes bort genom stålbehållaren. AGA föreskriver därför att *om acetylsönderfall inlemts i en akumulator med AGA-massa, så skall akumulatorventilen genast stängas gastätt.*

Olyckor.

Inträffade olyckor med acetylenbehållare kan orsakas av två anledningar, nämligen antingen acetylsönderfall eller av att akumulatorn befinner sig i omgivande eld. Vid ett tillfälle uppstod acetylsönderfall, när gasen släpptes ut i en tryckregulator, som nyss monterats på akumulatorn. Sönderfallet fortsatte in i akumulatorventilen, som inte kunde stängas gastätt på grund av de vid sönderfallet bildade föreningarna. Acetylsönderfallet fortsatte därför med resultat att akumulatorn efter drygt 10 minuter fläktes upp. Statens Kriminaltekniska Anstalt verkställde utredningen och fann att sönderfallet, förorsakats av acetylenkoppar. Den hade bildats i regu-

CALMUS KONTROLLSTATIV

(pat. sökt)

möjliggör en ständig, effektiv kontroll av Edra kolsyreanläggningar

Kontrollstativ
för typerna 1 1/2 och 3

Liggande arbetsläge
= rätt arbetsläge
Lättransporterad enmansapparat

Varje man kan varje ögonblick konstatera om brandberedskapen är fullgod.

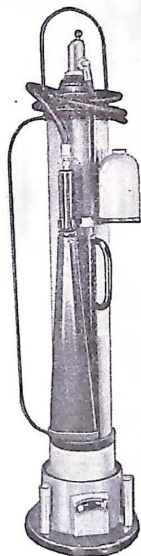
Högsta säkerhet för funktion.

Sparar tid och arbete.

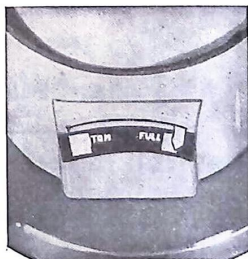
Skapar ordning.

B
E
G
Ä
R

O
F
F
E
R
T

Kontrollstativ
för typerna 6, 8 och 10

En visare markerar
"FULL" - "TOM" och
mellanlägen

AKTIEBOLAGET CALMUS

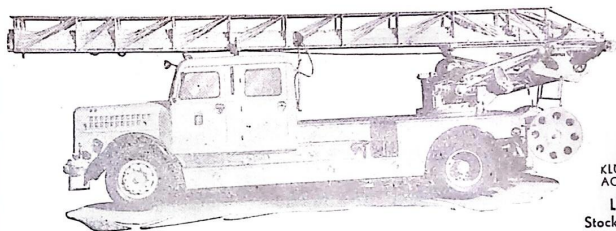
ERIKSBERGSGATAN 38

STOCKHOLM

Tel. 20 10 21, 20 10 82

Automatiska kolsyreanläggningar — Automatiskt brandalarm

VÄRLDSMÄRKET MAGIRUS MASKIN STEGAR

KLOCKNER - HUMBOLDT - DEUTZ
AG WERK ULM ULM - DONAU

LEVERANSER 1949-1951

Stockholm:	3 st. 30 m. stighöjd
Göteborg:	1 st. 26 m. stighöjd
Malmö:	1 st. 30 m. stighöjd
Norrköping:	1 st. 30 m. stighöjd
Solna-	
Sundbyberg:	1 st. 25 m. stighöjd
Karlstad:	1 st. 30 m. stighöjd
Trollhättan:	1 st. 25 m. stighöjd
Ostersund:	1 st. 26 m. stighöjd
Sandviken:	1 st. 25 m. stighöjd

EN AV STOCKHOLMS BRANDKÄRS NYA MAGIRUSSTEGAR PÅ SCANIA-VABIS CHASSI

LUCEMA AB

GENERALREPRESENTANT FÖR SVERIGE

NYBROKAJEN 7 - STOCKHOLM - TELEFON 2100 38, 21 09 26

BRANDBILAR — AMBULANSER

och SPECIALFORDON för BRANDKÄRER byggs vid
vår karosseriverkstad i önskat utförande.

Försäljning av alla slags förekommande brandredskap.

Tillverkning av: *Slangväskor, slanglådor och vattentankar* m. m.

(Begär offert!)

BRANDSKYDDSTEKNISKA BYRAN, KALMAR

Ulfeldsgatan 16

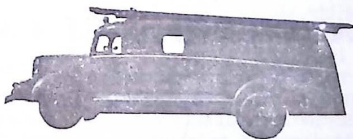
Tel. 129 76 - verkst. 161 76

Brandbil modell BRISSMAN, med svängt, bakåtlutande tak,

plats för 800 meter slang, tank om 800 liter, 2000 min./lit. frontpump. Levereras kompletta med chassi och pump eller byggs på egna chassi. Leveranstid för närvarande c:a 3 månader.

Billiga priser.

Begär offert.

BRISSMANS BRANDREDSKAP

HALMSTAD

Telefon 3338

lators högtrycksmanometer på grund av att manometerfjädrarna hade så hög kopparhalt som 87 %. På grund av risken för bildning av den farliga acetylenkopparn bör t. ex. manometerfjädrar för högtrycksacetylen ej utföras av legeringar med högre kopparhalt än 63 %. AGA har sedan många år tillverkat dessa fjädrar av stål.

Hur åstadkommes då en gastät avstängning, när ventilen inte kan stängas? Jo, man kopplar bort regulatören och skruvar i ventilens blindpropp. Om den utströmmande gasen är mycket het, så kan man skydda handen med hjälp av den asbesthandske, som alltid skall finnas tillgänglig. Samtidigt bör nämnas att ventilyckeln alltid skall finnas på sin plats i akumulatorventilen.

Vid ett annat tillfälle åstadkom en svetsare genom felaktigt handhavande av apparaturen en blandning av acetylen och syrgas i en av gummislangarna. I samma ögonblick, som han tände på gasblandningen, slog lågan tillbaka och fläkte upp slangen ur vilken elden stod som en kvast. Den enda åtgärd, som vidtogs var att "sätta sig i säkerhet" genom att springa undan och alarmera brandkåren. Behållaren stod förstas, som den *inte* skulle, d. v. s. i ett hörn med träväggar, som antändes. Efter 20 minuter var akumulatorn så upphettad av den omgivande elden att den fläktes upp, vilket i det här fallet saknade betydelse eftersom eldsvådan var i full gång. Ett resolut handlande från början hade vid detta tillfälle räddat miljonvärden från förstörelse.

Om gasbehållaren står som den skall stå så att man kan nå den från 3 sidor och asbesthandsken hänger på sin plats så är det i de flesta fall lätt att stänga ventilen och då slocknar ju elden av brist på näring. Skulle asbesthandsken saknas så kan man i brist på annat skydda handen med en mössa eller dylikt. Går det inte att komma åt ventilen för lågorna så skall man med en vattenstråle försöka spruta bort lågorna från ventilen.

Det finns alltså flera möjligheter att bemästra situationen, men det gäller att

använda de *första* minuterna väl. När brandkåren anländer kan det vara för sent att närma sig behållaren.

Eldsvåda.

När brandmännen anländer till en eldsvåda har det kanske gått både 5 och 10 minuter sedan brandens upptäckt. Hur skall man då bete sig om man ser gasbehållare i eller i närheten av elden?

Alla behållare, som ej äro varmare än att handen kan hållas på dem, äro ofarliga. Behållare, vilka ej kunna bortföras från brandplatsen, äro ofarliga så länge de effektivt kunna nedkylas med vatten. Om behållaren är så varm, att färgen börjar ryka eller det påspolade vattnet hastigt ångar bort, så torde man kunna kyla ned behållaren så mycket att den kan bortföras genom att från fullt betryggande avstånd spola vatten på den. Om så erfordras kan vattenbesprutningen fortsätta på den nya platsen. Om ingen är villig att bära ut behållaren får man försöka kasta en lina om behållarventilen och därefter släpa ut behållaren. Genom bevakning under minst 24 timmar skall folk hindras komma i närheten av behållaren, som sedan ej får användas igen förrän den undersökts av gasleverantören.

Beträffande kylning av uppvärmda gasbehållare med vatten så har AGA efter undersökningar kommit till att ett sådant förfarande alltid är att rekommendera. Vid mycket starkt upphettade behållare kan man visserligen befara, att de vid en häftig avkylning skulle brista som som följd av krympspänningar eller härdeffekter. Att tala om hårdverkan i samband med vattenkylningen är givetvis överflö-

Fig. 2. Vid eldsvåda sprängd behållare.

digt, eftersom stålet vid de temperaturer, som erfordras för att det skall taga härdning, är så mjukt, att det för länge sedan givit efter för behållartrycket. AGAS ackumulatorer äro tillverkade av så segt stål att de vid sådan upphettning endast fläkas upp utan splitter. (Fig. 2.)

Acetylen-gasverk.

Risken för explosion i acetylen-gasverk är betydande. Oftast uppstå dessutom sådana explosioner utan föregående varning. Orsaken till att gasverk måste anses farliga i förhållande till ackumulatorer är att gasverken äro mycket känsligare för felaktig skötsel. Dessutom förekommer ofta, att de till gasverken hörande bakströmsspärrarna i form av vattenlås ej skötas på tillfredsställande sätt. En explosiv gasblandning kan därför lätt bildas i servisledningarna och i ogynnsamma fall spränga gasverket.

För brandmän, som anlända till en eldsvåda, torde det väl vara så, att gasverket, om det står inne i elden, antingen exploderat eller tömtes på sin gas genom att vattnet börjat koka och den bildade ångan drivit ut gasen. Man får emellertid icke glömma att det i närheten av gasverk som regel finnes karbid, som vid vattenbesprutning avger acetylen och på det sättet ökar brandens intensitet.

Behållare för andra gaser än acetylen.

I behållare för syrgas, luft, kväve m. fl. gaser förvaras gasen under ett max. fyllningstryck av 150 atm. Provtrycket är 1,5 gånger större d. v. s. 225 atm. Skulle man i dessa behållare använda samma stål som i acetylenackumulatorerna, skulle godstjockleken bli 3 gånger större, vilket skulle medföra en avsevärd viktökning. Av denna anledning användes stål med högre hållfasthet (sträckgräns ligger vid 40—48 km/mm² och förlängningen 14 %), men med en så avpassad tänjbarhet, att splitter ej bildas om en behållare brister. Skulle en högttrycksbehållare brista i samband med en eldsvåda, uppstår en kraftig tryckvåg. Gäller det en syrgasbehållare, lämnar den utströmmande gasen ett kraftigt under-

stöd åt branden genom att förbränningen momentant forceras.

Olyckstillbud vid eldsvådor kan ske genom närvaro av dylika behållare även om behållarna icke själva äro den direkta orsaken till branden. Det förhåller sig nämligen så att olja och fett i förening med syrgas under tryck, även i ringa kvantiteter, kan förorsaka explosionsartad förbränning. Vill det sig illa kan stålbehållaren antändas och brinner då som ett fyrverkeri under den tid som åtgår för gasen att strömma ut. Även om detta sker på några sekunder kan det vara tillräckligt länge för att förorsaka eldsvåda. Av detta torde framgå betydelsen av att syrgasbehållarens ventiler och förskrutningar, tryckregulatorer, rörledningar eller annan armatur för syrgas icke under några förhållanden få smörjas med olja eller andra fettämnen, ej heller placeras på oljiga platser eller hanteras med oljiga händer.

Liksom acetylenackumulatorer äro behållare för syrgas, luft, kväve m. fl. gaser ofarliga så länge de icke äro varmare än att man kan lägga handen på dem. Detsamma gäller så länge man effektivt kan kyla ned dem medelst vattenbesprutning.

Möjligheten att minska brandmännens risk.

Som avslutning förtjänar att nämnas några möjligheter att minska de risker, som brandmännen äro utsatta för vid eldsvådor.

1) Genom att man vid de periodiska brandsynerna arbetar för att i möjligaste mån få ut gasbehållare och gasverk i därför avsedda utrymmen. Dessa skola vara direkt tillgängliga utifrån och brandsäkert byggda. Av bilden (fig. 3) framgår hur ett sådant utrymme är inrättat. Acetylen- och syrgas förvaras i skilda väl ventilerade lokaler. Acetylen-centralen belyses utifrån för att undvika antändning av ev. brännbar acetylenluftblandning genom gnistbildning. En centralanläggning bör emellertid vara tillförlitligt utförd. Det finns avskräckande exempel på hur en sådan anläggning icke

bör vara konstruerad. Utanför anläggningen skall till brandmännens ledning finnas en varningsskylt, som anger att behållarna vid eldsvåda skola bortföras från brandplatsen. Man kan naturligtvis inte få ut alla gasverk och behållare ur verkstadslokalerna, men en betydande förbättring torde kunna åstadkommas.

2) Genom anvisningar om hur svetsaggregaten, i de fall enstaka behållare

användas, bör ställas upp. De skola stå åtkomliga från tre sidor och inte långt inne i hörn eller andra prång med träväggar.

3) Genom att i de fall enstaka behållare användas, uppmana industrierna att efter arbetets slut placera behållarna nära en utgång utanför vilken en skylt av ovannämnt slag finnes anbragt.

4) Genom att brandmännen, såsom sker på några orter, genom studiebesök hos de för dem aktuella verkstäderna göra sig förtrogna med inte bara lokalerna utan även med var gasbehållare, olje- och färgförråd m. m. finnas placerade.

5) Genom att för industrierna framhålla att bland andra brandförsäkringsvillkor gäller följande: Vid tillfällig svetsplats skall brandsläckningsredskap finnas omedelbart tillgängliga.

6) Genom att medverka till att de "självvärda svetsarna och skärarna" samt de inom facket nytillkommande erhålla god utbildning där apparaturens handhavande och vård ingår som en mycket viktig del.

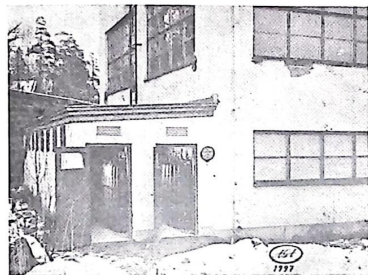

Fig. 3. Tömningsramper placerade i en särskild byggnad utanför verkstaden.

Detta märke

på Edra försäkringsbrev garanterar

ett effektivt försäkringskydd

Vid försäkringsbehov anlita därför

HANSA

STOCKHOLM

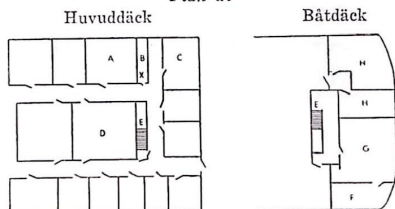
Telefon: 23 85 40.

Återigen en fartygsbrand

Den 25 december 1950 härjades m/s Rönnskär, ett lastfartyg om c:a 900 ton D. W. av en brand. Fartyget låg vid detta tillfälle i Londons hamn.

Branden uppstod vid 16-tiden på juldagen. Orsaken är icke känd, men branden har troligen börjat midskepps i penteri eller mäss (se skiss) eftersom skotten voro mest förstörda därstädes. Elden fick god näring i inredningen, som bestod av trä, och spred sig snabbt genom ventilationsanordningar och korridorer. Inredningen var målad med flera lager av oljefärg, vilken verksamt bidrog till den snabba spridningen och den kvävande röken. Brandkåren alarmerades omkring kl. 16.10 och elden var släckt ungefär kl. 17.20. Eftersläckningen pågick till midnatt. Eldsvådan krävde två människoliv, kaptenen E. Holmer och maskinchefen S. Andersson.

Plan av

- A = Mäss.
- B = Penteri.
- C = Maskinchefens hytt.
- D = Maskinkappen.
- E = Trappan till båtäck.
- F = Kaptenens sovhytt.
- G = Salongen.
- H = Styrmännens hytter.
- X = Trolig plats för eldsutbrott.

Rönnskär hade angjort kaj på julaftonen, varefter bevakning omedelbart anordnades genom försorg av hamnvakten. På juldagen kl. 0800 infann sig emellertid ej någon avlösning för vaktmannen, varför fartyget stod utan bevakning under dagens lopp. Efter middagen, som serverades kl. 14.30, befunno sig de flesta av personalen i hytterna, och kl. 15.10 hade

överstyrman passerat mässen, som då var tom. Överstyrmannen, som efter midnatten hade stannat i maskinchefens hytt, berättar att han fallit i sömn men vaknade vid 16-tiden av att hytten var rökfylld. Han försökte då väcka maskinchefen, som emellertid ej gav några livstecken ifrån sig. Vid försök att öppna dörren slogo lågor och rök in i hytten, varför det var omöjligt att komma ut den vägen. Han lyckades emellertid, trots röken, få upp förliga ventilen och tog sig ut genom denna på däck, varefter brandkåren alarmerades.

En av besättningen berättar, att han befann sig i en hytt, då han vid 16-tiden hörde skrik om eld och rusade ut. Vid uppkomsten på däck såg han rök välla ut midskepps och försökte tillsammans med några andra av besättningen ingripa med färskvattenledningen på kajen, vilken emellertid var avstängd. Strax därefter hjälpte han 2:e maskinisten att klättra ut genom en av hyttventilerna på babordssidan. Samtidigt hördes rop från en av salongens ventiler. Det var kaptenen som begärde en lejdare, på vilken sedan fru Holmer räddades. Kapten Holmer dukade emellertid själv under för röken.

Alla försök av personalen att släcka misslyckades, dels på grund av att den vattenledning på kajen, till vilken slangen kopplades, var avstängd och dels för att de egna pumparna ej kunde sättas igång, eftersom nedgången till maskinrummet endast kunde nås genom de brinnande korridorerna. Hettan i korridorerna var så stark att oljefärgen på skotten i maskinkappen hade runnit av trots att maskinkappen är helt avgränsad från övriga utrymmen genom kraftigt järnplåt både i dörrar och skott. Handeldsläckningsapparater fanns ombord men kommo ej till användning, eftersom de sutto på sådana platser, att elden hade avstängt dem.

Man frågar sig, liksom alltid efter fartygsbränder, om ej några förebyggande brandskyddsåtgärder kunna vidtagas för att minska risken för dylika olyckor. Ett av de problem som i detta sammanhang

diskuterats flerfaldiga gånger i dessa spalter är den eldhejdande sektioneringen ombord på fartyg. Vid denna brand hade säkerligen ett människoliv räddats om icke bätdäck genombrutits av trappan upp till salongen, eller om kaptenens sovytt försetts med en utgång direkt till det fria (se skiss), vilket hade kunnat ske utan någon svårighet. Visserligen utgöres sektioneringen här endast av järnplåt, men även sådan innebär ju ett eld- och kanske framför allt ett rök hinder, vilket styrmännens hytter, belägna intill kaptenens salong, visa. Dessa, som ej hade någon inomhusförbindelse med huvuddäck, voro i stort sett oskadade av branden.

Bristen på bevakning av fartyget försenade kanske brandens upptäckt, men även om vaktman funnits, är det oviss, om eldsolyckan kunnat undvikas med tanke på eldens snabba spridning och bristen på eldsläckningsmateriel. Dessutom kunde en vaktman ha befunnit sig i en annan del av fartyget vid eldsutbrottet. Bäst vore därför om, liksom i moderna passagerarfartyg, även på lastfartyg installerades automatisk brandalarm, sprinkler el. dyl.

Oljefärgen utgör ju ett betydande riskmoment, som troligen kommer att försvinna, eftersom eldskyddsfärg, som även tål vatten, numera finns i marknaden.

Eldsläckningsarmaturen var här liksom på många fartyg otillräcklig och besättningen icke tillräckligt övad i dess handhavande. Då dessutom pumparna för eldsläckning voro placerade i maskinkapen och denna var omvärdv av lågorna kunde ej något eldsläckningsingripande göras. För tryggande av vattenförsörjningen borde därför eldsläckningspumparna på elektrisk väg kunna startas från däck eller också bensindrivna pumpar placeras på däck. T. o. m. en blockpump skulle vid många tillfällen vara tillräckligt effektivt.

Ett annat problem i detta sammanhang är ventilationsanordningarna. Hytterna rökfylldes vid ovannämnda tillfälle mycket snabbt, vilket till stor del berodde på att ventilationsanordningarna utgjordes av stjärnventiler i över- och underkant

av hytt dörrarna. Dessutom förbundos de olika hytterna på babordssidan med varandra genom ventilationskanaler, som till yttermera visso voro utförda i trä.

Många av de brandskyddsåtgärder vi föreskriva till lands gå naturligtvis ej att genomföra på ett fartyg, där hänsyn måste tagas till storm, hög sjö, utrymmesbrist m. m. T. o. m. de ovan antydda åtgärderna kunna säkerligen diskuterats från sjöfolkets sida. Men nog borde det finnas någon brandmyndighet, som kunde vara rådgivare vid skeppsbyggeri och nog borde de olika rederibolagen ombesörja, att brandsyn förrättades på fartygen med vissa bestämda tidsintervaller. Kunde man sedan på ett eller annat sätt få personalen ombord övad i eldsläckning, så skulle mycket ha gjorts, för att förhindra eldsolyckor på fartyg.

Olle Arvidson.

Drivas från frittstående behållare eller befintlig tryckluftledning.

Stor hörbarhet. Ringa luftförbrukning. Oberoende av elström.

Begär
prospekt
nr 488

Grundat
1840

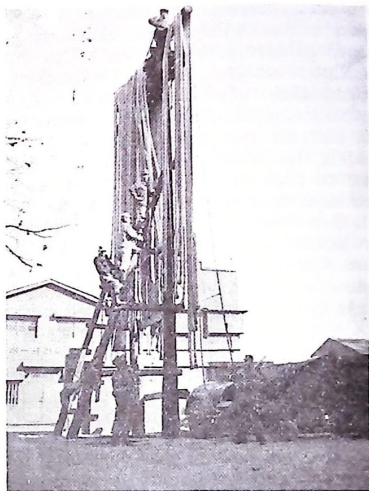
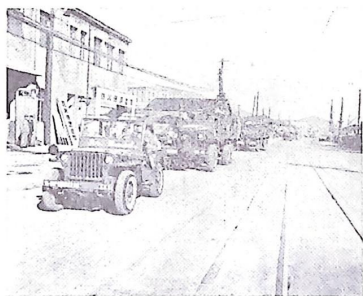

KOCKUMS
MEKANISKA VERKSTADS AB - MALMÖ

Koreabilder

Brandchefen *Eric Ström*, som nu återvänt till Sverige, har sänt oss ännu några bilder från Korea. Vi se på bilden här nedan en utryckningsberedd amerikansk brandkår i Pusan. Bilden överst till höger visar hur den invändigt gummerade slangen torkas på en ställning i det fria. På bilden koreanbrandmän. Slutligen visas en eldsvåda av "normal" storlek i Pusan på den nedersta bilden till höger.

I ett av de närmaste numren av tidskriften visar brandchefen Ström en intressant bildserie från en större bensinbrand i Pusan.

Koloxidexplosion i kakelugn

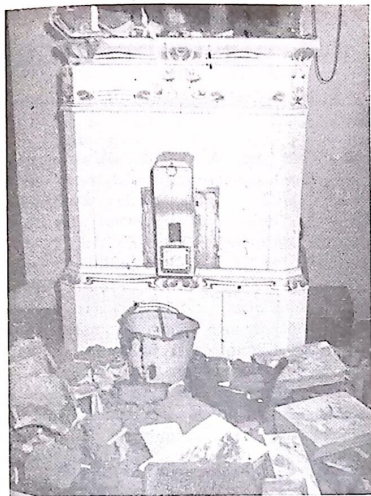
I Södertälje inträffade förra hösten en explosion i en kakelugn, som var försedd med kakelugnsinsats.

Som framgår av bilden var insatsen av helt vanlig konstruktion och fastmonterad i eldstadsöppningen. Under c:a 1 år hade insatsen ej varit borttagen och under eldnings-säsongen hade eldning skett dagligen med kol eller ved.

Vid samtal med hyresgästen meddelade denne att det en längre tid varit dåligt drag i insatsen, varför han, då insatsen skulle

tändas, alltid brukade taga ett par skovlar kol och lägga in dessa i köksspisens för att få "ordentlig fyr på kolen". Då kolen brunno bra flyttade han över dem till insatsen och sedan gick det bra att elda i den. Så hade han gjort även denna gång, då han skulle tända, men inom kortare tid än 1/2 min. från det han lagt in de glödande kolen "exploderade kakelugnen", och dess front kastades ut på golvet.

Vid företagens undersökning visade det sig att hela eldstadsrummet var fullt av aska, och i denna låg det en hel del oförbrända kol- och vedbitar. Dessa hade rasat in från

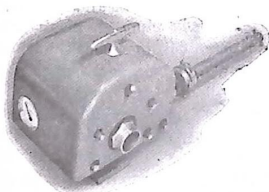
insatsen och blivit skyddade av askan. Sannolikt har explosionen uppstått genom att i kakelugnens eldstad liggande aska samt oförbrända kolbitar och vedbitar bildat en kolmila i miniatyr. Beroende på dåligt drag hade den koloxid, som bildats, ej försvunnit upp genom skorstenen utan kommit att stå kvar i kakelugnens eldstad och slingor och där bildat en explosiv blandning. Då de glödande kolen lades in i insatsen kom koloxidblandningen att antändas och explosion skedde.

Det bör kanske påpekas att sotning skett i enlighet med brandordningens bestämmelser.

Det skedda visar bl. a. att kakelugnsinsatserna minst 2 gånger varje eldningssäsong måste skruvas loss och aska m. m. borttagas från eldstaden, i annat fall kan man riskera olyckor i likhet med den ovan beskrivna.

"Henrik".

Får vi presentera

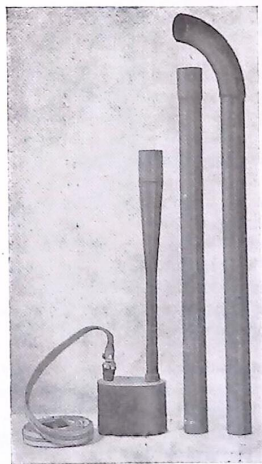
Tempus Frontpump nu i nytt elegant utförande med huv och manometer.

**Två bra nyheter i
En bra kombination**

Tempus Frontpump med
Tempus Ejektor länsar 600
lit/min.

Tempus Ejektor (t.h.) ökar pumpens kapacitet till det fyrdubbla och är okänslig för smuts.

Tempus Ejektor är praktisk och prisbillig. Begär offert från

AB SVENSKA TEMPUS

KUNGSGATAN 38 — STOCKHOLM — TEL. 111835

Något om brandriskerna vid plastfabrikation

(Utdrag ur ett anförande av civilingenjör B. Mattsson vid Svenska Brandingenjörsföreningens årsmöte 1949)

Med anledning av att plastfabrikation i nuvarande omfattning är en relativt ung företeelse här i landet saknas givetvis de erfarenheter, framför allt de statistiska erfarenheter, som erfordras för att klart bedöma de brandrisker, som äro förknippade med denna tillverkning. Denna redogörelse baserar sig på teoretiska spekulationer och jämförelser med andra liknande tillverkningar samt på amerikanska undersökningar av de termiska egenskaperna hos de ämnen, som användas vid plastfabrikation.

Det ojämförligt största antalet plastfabriker sysslar icke med framställning av själva plastmaterialet, utan använder detta som en råvara. Det är brandriskerna inom dessa fabriker, som i fortsättningen kommer att beröras. Här kan man ej tänka sig någon exoterm reaktion mellan de ämnen, som förekomma vid tillverkningen, varför orsaken till en brand i en dylik plastfabrik måste vara, om man får använda ett sådant ord, "naturlig". Det finns med andra ord inget "hokus pokus", som helt plötsligt slår eld, utan de faromoment, som finnas i en plastfabrik återfinnas i princip i andra fabriker, vilket också bekräftas av de brandskador, som hittills drabbat plastindustrin här i landet. Med tanke på att de brandrisker, som här kommer att påvisas, i princip äro välkända från andra tillverkningar, kommer i fortsättningen intet att nämnas om hur brandriskerna skola elimineras.

Vid plastfabrikation användes ett otal utgångsmaterial. Det kanske kan vara av ett visst intresse att närmare syna dessa materials termiska egenskaper.

Plastsubstanser.

Om dessa kan man sammanfattningsvis säga att bortsett från cellulosantratet, som ingår i celluloid, och vars brandfarlighet är väl känd, äro plastsubstanserna visserligen så gott som samtliga brännbara men ej explosiva och ofta ganska svåra att antända.

Mjukningsmedel.

Utom de rena plastsubstanserna användas vissa tillsatssämnen för speciella ändamål. Av dessa tillsatssämnen äro mjukningsmedlen de ur

brandsynpunkt mest intressanta. Mjukningsmedlen äro organiska lösningsmedel med relativt hög flampunkt d. v. s. svårflyktiga. De äro följaktligen ej eldfarliga oljor av vare sig första eller andra klass men väl brännbara.

Dibutylftalatet är den allra vanligaste mjukgöraren på grund av att den är billig och bra samt tillverkas inom landet. Den har en flampunkt på 160° C, men föroreningar kan sänka denna något. Flampunkten är ju relativt hög men de arbetstemperaturer som användas äro i allmänhet högre, varför man kan tänka sig möjligheten av att den undre explosionsgränsen överskrides, om inte avsugningen är tillfredsställande ordnad. Om man till detta lägger, att tändpunkten för dibutylftalat ligger så lågt som 403° C, så framgår att man här har en stor brandrisk, om inte erforderliga skyddsåtgärder vidtagas. Beträffande dibutylftalats tändpunkt kan som jämförelse nämnas, att bensinens tändpunkt är 415° C och acetons 570° C.

Andra lösningsmedel.

För vissa speciella ändamål kan andra lösningsmedel än de nyss nämnda mjukningsmedlen komma till användning inom en plastfabrik. Brandriskerna vid dessa lösningsmedels användning äro ju i princip desamma som beträffande mjukningsmedlen men bara så mycket större, emedan flampunkterna hos dessa lösningsmedel ligga avsevärt lägre. Till och med eldfarlig olja av första klass kan komma till användning. Då det gäller t. ex. att breda ut en pasta på en yta användes ibland spädmedel, vars enda uppgift är att ge pastan den för arbetsprocessen lämpliga viskositeten. Dessa spädmedel skola ej ingå i den färdiga produkten och bortskaffas alltså under tillverkningens gång och bör följaktligen vara relativt flyktiga. Det kan emellertid fastslås, att man som spädmedel lika gärna kan begagna sig av en andraklassolja såsom tungbensin eller xylol som exempelvis första-klassoljan toluol.

Ett annat exempel på användning av lösningsmedel för speciellt ändamål är ytbehandling av den färdiga produkten genom doppning av denna i en lösning. Lösningsmedlet måste vara rela-

FRISKLUFTMASKEN

har många fördelar

Bicapa friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker. Bäraren av friskluftmasken tillföres andningsduglig luft genom en armerad luftslang, vars fria ände placeras i friska luften.

Friskluftmasken fordrar ingen eller mycket liten övning för bäraren.

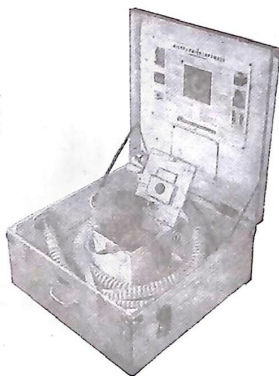
Friskluftmasken har praktiskt taget inga detaljer som förbrukas och är därför billig i användning.

Friskluftmasken är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

Slanglängder upp till 25 meter kan användas utan att andningsmotståndet blir för stort.

Friskluftmasken är förvarad i en ny, praktiskt inredd förvaringskoffert och är alltid färdig att tagas i bruk.

Ni får veta mer om friskluftmasken genom att rekvirera vårt nya specialprospekt.

BICAPA
STOCKHOLM

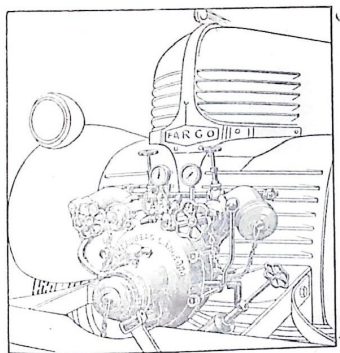
BIRGER CARLSON & CO AB

Kaptensgatan 6

STOCKHOLM

Tel. 67 91 30 (växel)

FRONTPUMPAR

för upp till 2000 m/lit.
vid 9 kg/cm²

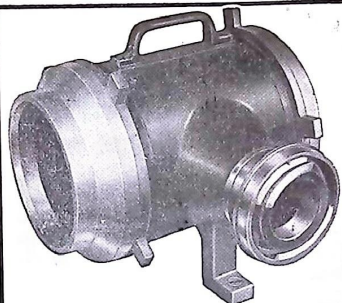
Med avgasevakivering, olje-
kylning och synkr. kopp-
ling till motorn.

Kort leveranstid.

Wilh. Rubergs Fabriks-Aktiebolag

LANGEBRO

Tel. Kristianstad 10174 och 10178

AMASON

för snabb och effektiv
SLANGTVÄTT

315

kronor

MOLIN & WESTBERG

N. Vallgatan 34

MALMÖ

Tel. 388 40, 759 12

Specialfirma i brandredskap

NYHET FRÅN BRISSMANS

Lättmetallshjälm med ställbar inredning

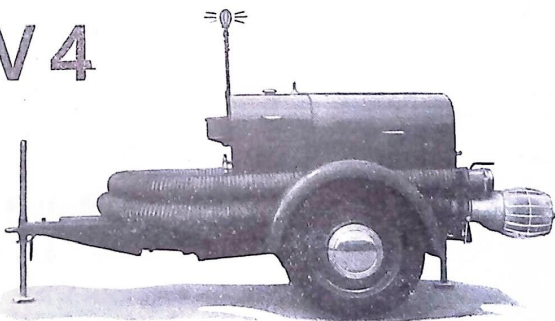
Storleken kan ändras upp till 3 cm. på ett par minuter. Mjuk anliggningsrem som passar alla huvudformer och håller hjälmen stadigt på huvudet utan att trycka. Hjälmen är helt krymp- och rostfri. Patentsökt. Våra lättmetallshjälm har 3 gånger bättre värmskydd än lackerade stålhelmar.

C:a 30.000 hjälmar sålda sedan 1938. Finnas för omgående leverans. Sändas kostnadsfritt till påseende. — Gamla hjälmar kunna även förses med den nya inredningen och ompuleras.

Brandbilar och all övrig brandmaterial till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP, Inneh. f. Brandmäst. F. Brissman, Halmstad. Tel. 8383

RV4

En lättare, effektivare motorspruta,
med 4-cyl. Volvomotor,
ger 1200 l/min vid 9 kg/cm².

Wilh. Rubergs Fabr. AB., Långebro

Tel. Kristianstad 101 74 - 101 78 - 162 78

tivt flyktigt, då det även i detta fall skall avlägsnas, innan produkten är helt färdig.

Fyllmedel.

Dessa äro ju ett slags armeringsmaterial och utgöras af textilsnittsel, glimmer, asbest och t. ex. i bakelitpressmassor trämjöl. Någon närmarpresentation af dessa ämnen torde ej vara erforderlig.

Övriga tillsatser äro släppmedel, stabilisatorer, härdare och pigment, vilka delvis äro obrännbara oorganiska ämnen och delvis organiska ämnen med ungefär samma termiska egenskaper som plastsubstanserna.

Den färdiga produktens termiska egenskaper bestämes givetvis af egenskaperna hos de ämnen, som ingå i produkten. Så till exempel höjes brännbarheten hos plastsubstansen genom ftalater som mjukningsmedel och trämjöl som fyllmedel, å andra sidan kan brännbarheten sänkas genom asbest som fyllmedel.

Det räcker alltså inte med att ta reda på vilken plastsubstans, som ingår i en viss produkt för att kunna bedöma hur bra produkten brinner. Man måste också veta vilka tillsatser ämnen som ingår och även i vilka proportioner de ingå. Då det ofta torde vara mycket svårt att få alla dessa uppgifter, är det säkrast att i varje speciellt fall undersöka den färdiga produktens brännbarhet genom att försöka tända en bit med en tändsticka. Ren polyvinylklorid kan man t. ex. ej tända med en tändsticka, och om man på annat sätt får eld på den upphör förbränningen så snart värmekällan avlägsnats. Dock kan en polyvinylkloridprodukt, som innehåller mycket mjukningsmedel i form af ftalater brinna förträffligt.

Sammanfattningsvis kan man säga om de fasta substanser som förekommer i en plastfabrik, att de i allmänhet ej äro speciellt lättantändliga eller brännbara i sin vanliga form. Det vore att ta till lite i överkant, om man skulle beträffande brännbarheten jämföra dem med t. ex. hyvelspån. Pulvriseras emellertid dessa material till fint damm, får man i så gott som samtliga fall explosiva blandningar med luft i lämpliga proportioner. Då det förekommer malning och blandning af materialen finns risken för uppkomsten af damm.

Arbetsmetoder.

De farliga momenten vid plastfabrikation häröra från framför allt de mer eller mindre eld-

farliga oljor som användas vid förhöjd temperatur. Den vanliga gången vid framställning av en plastmassa är den, att plastsubstansen först blandas med de erforderliga tillsatsämnen, varefter blandningen knådas i ett valsverk med uppvärmda valsar. I vissa fall tillsättes härvid sprit för att minska dammningen på valsverket och detta kan givetvis innebära en icke oväsentlig brandrisk.

Vid framställning av konstläder och diverse småartiklar, i samtliga fall termoplaster innehållande polyvinylklorid som plastsubstans och ftalater som mjukgörare, förekommer ingen knådning och uppvärmning i valsverk utan den första uppvärmningen af blandningen sker samtidigt med formgivningen i en ugn, som genom sin slutna karaktär underlättar uppkomsten af explosiva blandningar. Denna arbetsmetod torde vara den ur brandsynpunkt farligaste inom en plastfabrik, emedan den arbetstemperatur, som hålles, så gott som alltid överstiger mjukgörarens flampunkt. Dessutom förekommer vid konstläderfabrikation i vissa fall ugnar, som uppvärmas genom värmestrållampor. Dessa ha relativt kort livslängd, och vid en lampexplosion överskrides alltid den termiska tändpunkten för den explosiva blandning, som eventuellt kan förefinnas i ugnen.

Som tidigare framhållits måste man nog också räkna med en viss dammexplosionsrisk vid malning och blandning. Här får givetvis ett bedömande af explosionsrisken ske från fall till fall.

Beträffande ren formgivning, såsom formpressning, formsprutning, sprutgjutning och profilsprutning torde dessa arbetsprocesser ej vara förknippade med någon speciell brandfara.

Den verkligt stora brandfaran i en plastfabrik kanske inte ligger så mycket i plastfabrikationen såsom sådan utan i stället får sökas hos plastfabrikören själv och hans medarbetare. På de sista åren ha dessa små plastfabriker vuxit som svampar ur jorden, och ofta är det nog så, att vederbörande fabriker icke ha erforderliga tekniska och kemiska kunskaper samt sakna eko-

Riksförbundets årsmöte.

De, som ämna deltaga i riksförbundets årsmöte i Nyköping den 14—15 juni men ännu inte insänt anmälan härom, torde göra detta omedelbart. Anmälningsblankett fanns i nr 4 av tidskriften.

nomiska resurser. Däremot äro de som sig bör utrustade med stor framåtanda och en otrolig uppfinningsriktighet, då det gäller att ordna tillverkningen så billigt som möjligt, och detta strävande går ju tyvärr mycket sällan hand i hand med brandskyddssträvanden. Detta har nog ofta fått till följd, att lokaler och maskiner äro mycket provisoriska och de vanliga faromomenten, såsom eldstäder och elektrisk installation o. d. äro större i de små plastfabrikerna än i de flesta andra industrier, och detta kommer säkerligen att ge plastfabrikerna ett sämre skaderesultat, än vad själva fabrikationen skulle motivera.

Plastfabrikationen har ju först på senare år utvecklat sig till en betydande industri, och denna är fortfarande stadd under stark utveckling. Nya material kan i framtiden komma att utarbetas. Häri ligger givetvis ett starkt osäkerhetsmoment ur brandsynpunkt. Det torde vara önskvärt och även nödvändigt, att brandskyddets organisationer upprätthålla en god kontakt med plastfabrikationens representanter här i landet för att därigenom hålla sig å jour med denna industris snabba utveckling.

Arvodes- befattningen

som brandchef i Eslövs stad ledigförklaras härmed att tillträdas snarast efter överenskommelse.

Kompetensfordringar: Kat. II vid Statens Brandskola. Ansökan, ställd till brandstyrelsen i Eslöv (adr. Södergatan 21, Eslöv), skall vara inlämnad senast den 10 juni 1951.

Närmare upplysningar lämnas av vice brandchefen, tel. 631, Eslöv.

Brandstyrelsen.

Ordet fritt

Halmstackar och lantgårdar

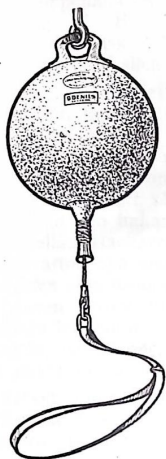
Undertecknad har med intresse tagit del av artikeln i Brandkärstidskrift nr 4 angående "Halmstackar och lantgårdar".

Torsdagen den 26 april 1951 inträffade en eldsvåda i Wisbäck, Möklinta, som kunnat få ödesdigra följder, om härvarande brandkår icke kommit så snabbt till platsen som den gjorde, genom att en "Larhm" slog larm i tid.

Orsaken till eldsvådan var den, att folket på gården var sysselsatta med tröskning, varvid halmfläktröret hade lagts ut med mynningen tretton meter från logväggen. Den utblåsande halmen hade antänts för att brännas.

Cirka tio meter från eldhärden fanns "en" halmstack bestående av flera årgångar halm, ungefär tio meter lång, placerad parallellt med och cirka 5 à 6 meter från logen. Svag växlande vind rädde mellan sydöst och sydväst. Tröskningen pågick och allt syntes gå bra. Så stannades tröskverket och personalen gick in för att äta frukost. Ingen lämnades kvar bakom logen för att bevaka elden.

Den svaga vinden låg på mot logen. Då fläkten nu var stillastående och icke längre blåste elden från logen, fortsatte elden i de lättare halmstrån, som med vinden hade förts tillbaka och täckt marken mellan halmstackarna och brasen. På några få minuter blevo halmstackarna övertända, och elden fortsatte i spillhalmen, som täckte marken de få meterna mellan logen och stackarna samt hotade att fortsätta in under logboten, där agnar och halm hade yrt in vid tidigare tröskningar. Ett par grannar observerade att elden hade antänt stackarna och skyndade till med ruskor och vatten för att hålla elden från logen, vilket lyckades den lilla tidsrymd som gick innan brandkåren anlände. Strax innan slangarna voro fyllda med vatten så att de båda strålarna kunde gå till attack, var strålningshettan från stackarna samt röken så stark, att ingen

"STOP-CHUTE"

Liv- och säkerhetslinor

»DAVY» RÄDDNINGSLINAN
med två gördlar och
automatisk nedfirning;

»STOP-CHUTE» med en gördel
och automatisk
upprulling;

»LIV-KUSTOS» enkel och dubbel

"DAVY"

BRANDREDSKAPSFIRMAN

ODENIUS

AKTIEBOLAG

Ö. Hamngatan 16 — G Ö T E B O R G — Tel.: 13 69 35, 13 69 47, 13 15 96

Brandchefer

Har Ni tänkt på att skydda Edra egna anläggningar mot eldsvåda?

Senast i december 1950 drabbades en brandstation av eld.

Låt därför installera AUTOMATISKT BRANDALARM SYSTEM
TJEDER.

Vi utarbete utan kostnad eller förbindelse för Er en offert, om vi
erhålla ritningar över de byggnader, som Ni önskar skyddade.

AUTOMATISKT BRANDALARM AB

Stockholm

MÄLMKÖPING
tel 338 växel

Göteborg

Av försäkringsbolagen godkänd anläggningsfirma

KRISTINEHAMNS BRANDKÅR använder **WI-BE** stegen

Kristinehamns Brandkår har monterat en WI-BE-stege typ GGF-22 på en av sina senaste brandbilar. Stegen är en helsvetsad stålrörsstege med en max. höjd av 22 m. Godkänd av Kungl. Arbetskyddsstyrelsen.

För brandkårsbruk ha vi även ett flertal andra stegtyper, av vilka vi speciellt vilja framhålla våra skarvstegar av lättmetall. — Begär offert.

AB WIKSTRAND & BERG · MORA · TEL. 480

kunde uppehålla sig intill logväggen då vinden låg på. Brandmännen måste arbeta iklädda rökmasker. Nu var lågorna så nära att de började slicka upp efter väggen.

Tack vare att det fanns en brunn c:a 50 meter från logen, kunde brandkåren snabbt få sprutan placerad och slangarna utdragna. Men brunnen var snart tömd. Brandchefen hade givit order om 14 mm. strålar, då det gällde att så fort som möjligt vattendränka den halmmassa, som täckte marken mellan stackarna och logväggen, samt att bevattna den starkt hotade väggen. Under tiden som brunnen användes, placerades en annan spruta till ett dike längre bort, varifrån ledningar tillkopplades på de redan utlagda, då brunnen länsats. Och det gick att rädda logen.

Tröskbränning under här relaterade förhållanden kan betecknas som tämligen ansvarslös. Undertecknad har i år deltagit i brandsyn i kommunen, och det är förvånansvärt hur en del lantbrukare vill avfärda våra påpekanden om för korta avstånd mellan halmstackar och hus, med en axelryckning. En del kommer med den undanflykten, att halmstacken är såld. "Stacken är inte min, han som köpt den får taga bort den." Men att säljaren själv har placerat stacken för nära husen vill han helst glömma.

Och vad skall vi stackars brandsynare göra? Vi får ju inte göra några ålägganden. En gata på 12 meters bredd mellan stackar och hus, är ett gott brandskydd under normala förhållanden, men denna gata bör hållas ren från förna och spillhalm samt andra brännbara föremål. Ovan relaterade eldsvåda är ett gott bevis därpå. Hade elden hunnit in någon meter under logen och där antänt halm och foder hade en katastrof kunnat inträffa, vilket alla var överens om, då flera gårdar ligga i närheten. Det är inte överallt vattentillgångarna är så gynnsamma.

Med denna artikel vill undertecknad poängtera, att någon minskning av 12 meters avståndet, under inga förhållanden bör medgivas.

Erik Westman.

Befattningen som BRANDMÄSTARE

vid Falu stads brandkår kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde den 1 juli 1951, under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande av den nyinrättade befattningen.

Kompetensfordringar enligt § 7 gällande brandstadga.

Befattningen är placerad i lönegrad 18 jämte gällande dyrtidstillägg. Beklädnadsersättning utgår med årligt arvode av 450:— kr.

Blivande befattningshavare är skyldig bebo anvisad tjänstebostad.

Befattningshavare är skyldig underkasta sig de bestämmelser i gällande eller blivande tjänste-, avlönings- och pensionsreglemente jämte de föreskrifter i övrigt, som i vederbörlig ordning äro eller kunna bliva fastställda.

Till brandstyrelsen ställd ansökan åtföljd av åldersbetyg, meritförteckning och de handlingar sökande önskar åberopa, skall vara till brandchefen inkomna senast den 10 juni 1951.

Närmare upplysningar om befattningen genom brandchefen.

Falun den 2 maj 1951.

BRANDSTYRELSEN.

INVARIT

för tak och väggar

SVENSKA INVARIT A.B.
KÖPING

Bemärkelsedagar

Kapten Erik Gillner fyller den 13 juni 75 år.

Betydelsen av Erik Gillners kraftiga och framgångsrika insats fränst för brandförsvarets utveckling på landsbygden är allt för väl känd i dessa spalter för att ytterligare framhållas. Inför högtidsdagen vill Brandkärstidskrift liksom säkerligen kapten Gillners många vänner över hela landet bringa honom en varm och uppriktig hyllning.

Red.

Statens Brandskola

Kurs för brandchefer kat. II. anordnas under hösten 1951 och indelas i tre perioder:

1. Praktisk tjänstgöring vid yrkesbrandkår, vilken skall vara avslutad senast den 15 september.
2. Teoretisk utbildning vid brandskolan under tiden 17/9—27/10.
3. Praktisk tjänstgöring vid yrkesbrandkår under två veckor.

Senaste anmälningsdatum: 23 juni 1951.

Närmare upplysningar kunna erhållas hos brandskolans expedition, Stockholm, tel. 20 27 47.

70 år.

20/6 Møyner, H., diplomingenjör, Oslo.

60 år.

22/6 Gustavsson, O., brandchef, Hässleholm.

30/6 Berg, M., brandchef, Karlshamn.

40 år.

4/6 Svensson, U., v. brandchef, Falköping.

19/6 Andersson, K., brandmästare, Skoghall.

22/6 Ericson, P., v. brandchef, Lessebo.

En befattning såsom

BRANDFÖRMAN

vid Vänersborgs stads brandkår förklarad härmed ledig.

Kompetensfordringar enl. Brandstadgan 7 § 1 mom.

Tjänsten är placerad i 16. lönegraden i stadens löneplan, motsvarande en begynnelselön av, inkl. 20 % rörligt tillägg, 7,572:— kr. per år. Ett årligt beklädnadsbidrag om 450:— kr. utgår, varjämte pensionsavgifterna för pensionering i S.K.P. betalas av staden. Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare väl meriterad tjänstgöring, skall meddela detta i ansökningen.

Till Brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av åldersbetyg och de handlingar sökanden önskar åberopa, samt på begäran läkarbetyg, skall inlämnas till brandchefen senast den 8 juni 1951.

Ytterligare upplysningar lämnas av brandchefen i Vänersborg tel. 2851 el. 2852.

Vänersborg den 5 maj 1951

BRANDSTYRELSEN.

Ritningsförslag och kostnadsberäkningar till

Branddammar

och

Husbyggnader

av alla slag.

Harry Ferdinandson Ingeniörsbyrå

LINKÖPING

Nygatan 7, Box 4071 - Tel. 208 71, 416 71